Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 20 noiembrie 2026
(OR. en)

15479/26

CULT 138
CULT HERIT 33

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	RezoluțiaConsiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2027-2030

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor rezoluția sus-menționată, aprobată de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 20 noiembrie 2026.

ANEXĂ

Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2027-2030

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

REAFIRMÂND

– viziunea strategică pe termen lung de a plasa cultura în centrul identității Europei, prezentată în Declarația comună „Europa pentru cultură – cultura pentru Europa”, convenită de Consiliul Uniunii Europene, Parlamentul European și Comisia Europeană la 18 iunie 2026[1];

RECUNOSCÂND

– planurile de lucru ale UE în domeniul culturii și rezultatele obținute în cadrul acestora, care stabilesc prioritățile politice la nivel înalt și o agendă orientată spre viitor pentru implicarea statelor membre în politica culturală la nivelul Uniunii;

RECUNOSCÂND

– valoarea intrinsecă a culturii ca sursă de semnificație, inspirație, inovare, conexiune umană, înțelegere reciprocă, identitate și comunitate;

– că diversitatea culturală și lingvistică a Europei formează un patrimoniu comun care ar trebui prețuit, sprijinit și conservat în beneficiul tuturor;

– rolul central al culturii în protejarea democrației și în promovarea valorilor europene, precum și în promovarea păcii, a rezilienței societății, a dialogului social, a incluziunii, a coeziunii sociale și a sănătății și bunăstării tuturor cetățenilor Uniunii;

[1] C/2026/3440, 25.6.2026.

– rolul culturii în promovarea egalității de gen și necesitatea ca Uniunea să urmărească eliminarea inegalităților și promovarea egalității în toate activitățile sale, în conformitate cu articolul 8 din TFUE;

– rolul unic al sectoarelor culturale și creative (SCC) în accelerarea tranziției verzi prin includerea durabilității, a rezilienței și a adaptării la schimbările climatice, în concordanță cu obiectivele Uniunii;

– rolul esențial al SCC în generarea de locuri de muncă în întreaga Uniune și în stimularea creșterii economice, a competitivității, a inovării și a dezvoltării durabile favorabile incluziunii;

– importanța culturii în cadrul relațiilor externe și al cooperării bilaterale și multilaterale ale UE și, în special, în cadrul parteneriatului său cu UNESCO și cu Consiliul Europei;

AVÂND ÎN VEDERE

– războiul de agresiune în curs al Rusiei împotriva Ucrainei, inclusiv distrugerea deliberată a patrimoniului cultural, atacurile asupra SCC și atacurile asupra artiștilor și profesioniștilor ucraineni din domeniul culturii;

– instabilitățile geopolitice actuale din întreaga lume, inclusiv din regiunile de conflict, care reprezintă amenințări semnificative la adresa patrimoniului cultural, a artiștilor și a profesioniștilor din domeniul cultural și au un impact major asupra acestora;

– impactul real și imediat al crizelor de mediu și climatice asupra peisajelor culturale și a patrimoniului cultural și, în sens mai larg, asupra SCC, Europa – continentul care se încălzește cel mai rapid de pe planetă – confruntându-se cu o pierdere fără precedent a biodiversității, cu înrăutățirea ciclurilor valurilor de căldură, incendiilor forestiere, secetelor, zăpezilor abundente, inundațiilor, valurilor de căldură marină și furtunilor[2];

[2] A se vedea *State of the Climate Report 2025* (Raportul privind starea climei în Europa în 2025), https://climate.copernicus.eu/esotc/2025.

– provocările actuale cu care se confruntă democrațiile din întreaga Uniune și de la nivel mondial, inclusiv amenințările la adresa libertății artistice și a autonomiei instituțiilor culturale, precum și eforturile în curs de a contribui la coordonarea, mobilizarea, completarea și consolidarea răspunsului colectiv al Europei la aceste provocări[3];

– evoluțiile rapide ale tehnologiei digitale, în special ale inteligenței artificiale (IA), care creează oportunități de sprijinire a practicilor creative și de protejare și consolidare a patrimoniului cultural, stârnind în același timp preocupări cu privire la amenințările la adresa creativității umane, a diversității culturale și lingvistice, a securității locurilor de muncă, a securității cibernetice, a suveranității datelor, a remunerării echitabile și a protecției drepturilor de proprietate intelectuală în SCC;

AMINTIND

– comunicarea intitulată „Busola pentru cultura Europei”, publicată de Comisie la 12 noiembrie 2025[4];

– raportul Comisiei privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026 din 2 iulie 2026;

– referințele politice, astfel cum sunt redate în anexa IV la prezenta rezoluție;

CONVIN

– să sprijine consolidarea cooperării culturale europene, să promoveze diversitatea culturală și lingvistică și să ofere valoare adăugată europeană, luând în considerare contextul cultural, social, economic, de securitate și politic actual și ținând seama în mod corespunzător de principiile subsidiarității și proporționalității;

---

3 A se vedea „Scutul european pentru democrație: consolidarea democrațiilor puternice și reziliente”

4 Doc. 15410/25.

– cu privire la următoarele domenii de interes pentru perioada 2027-2030, inspirate de principalele direcții ale Busolei pentru cultura Europei 2025:

a) Consolidarea valorilor europene, a drepturilor culturale și a libertății artistice;

b) Capacitarea artiștilor și a profesioniștilor din domeniul culturii și sprijinirea oamenilor și a societății;

c) Cultură și competitivitate, reziliență, inovare, durabilitate și coeziune;

d) Relațiile culturale internaționale (RCI) și parteneriatele.

INVITĂ STATELE MEMBRE

– să ia în considerare, după caz, domeniile de interes ale prezentului plan de lucru în elaborarea propriilor politici naționale în domeniul culturii și oportunitățile de cooperare între statele membre care decurg din aceste domenii.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ

– să pregătească un raport privind punerea în aplicare a Planului de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2027-2030, pe baza contribuțiilor voluntare din partea statelor membre ale UE, până în iunie 2030;

– să informeze periodic Consiliul cu privire la punerea în aplicare a Planului de lucru în domeniul culturii pentru perioada 2027-2030 și a acțiunilor sale specifice, după caz, pentru a permite statelor membre să mențină o imagine de ansamblu a progreselor și a rezultatelor, colaborând în același timp cu statele membre pentru a asigura o vizibilitate și o accesibilitate adecvate ale rezultatelor pentru sectoarele culturale și cetățeni.

I. DOMENII DE INTERES

a) Consolidarea valorilor europene, a drepturilor culturale și a libertății artistice

Evoluțiile sociale, culturale și geopolitice din cadrul planurilor de lucru anterioare în domeniul culturii au evidențiat rolul strategic al culturii în promovarea valorilor europene, în consolidarea democrației și în construirea unor societăți mai puternice și mai reziliente. Acțiunile din cadrul planului de lucru pentru perioada 2027-2030 ar trebui să consolideze în continuare înțelegerea și sensibilizarea cu privire la drepturile culturale ca modalitate de a spori accesul la cultură și la libertatea de exprimare și de creație artistică, precum și participarea la acestea.

Accesul și participarea la cultură rămân piloni fundamentali ai drepturilor culturale, astfel cum sunt recunoscute în instrumentele relevante privind drepturile omului[5]. Planul de lucru ar trebui să sprijine acțiunea coordonată a Uniunii de promovare a participării incluzive la cultură și la patrimoniul cultural, atât material, cât și imaterial, precum și la bunurile culturale digitale. Instituțiile culturale, inclusiv, printre altele, bibliotecile, muzeele, teatrele, cinematografele și siturile de patrimoniu, precum și mediile de viață de înaltă calitate promovează participarea democratică și implicarea civică, consolidând în același timp centrele culturale și sociale comunitare. Acest lucru este deosebit de important pentru tineri și persoanele mai în vârstă, pentru comunitățile rurale și îndepărtate, inclusiv pentru cele din regiunile ultraperiferice ale Uniunii, pentru persoanele cu handicap și pentru grupurile marginalizate.

---

5 A se vedea, de exemplu, Declarația universală a drepturilor omului (DUDO) și Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

Amenințările la adresa libertății artistice în numeroasele lor forme rămân o preocupare majoră în SCC[6]. Părțile interesate au solicitat măsuri ca răspuns la aceste amenințări, inclusiv elaborarea unor indicatori solizi și monitorizarea specifică fiecărei țări a libertății artistice. Cooperarea cu Consiliul Europei și UNESCO ar trebui consolidată pentru a sprijini inițiativele existente, pentru a dezvolta viitoare inițiative comune și pentru a evita suprapunerile.

Planul de lucru ar trebui să contribuie la o mai bună conștientizare a principiilor și valorilor integrate în patrimoniul cultural al Europei, care constituie o sursă comună de memorie, înțelegere, identitate, dialog, coeziune și creativitate.

b) Capacitarea artiștilor și a profesioniștilor din domeniul culturii și sprijinirea oamenilor și a societății

Consolidarea statutului, a condițiilor de muncă și a mobilității transfrontaliere a artiștilor și a profesioniștilor din SCC, respectând în același timp rolul și autonomia partenerilor sociali, rămâne o prioritate-cheie pentru politicile culturale din Uniune și este esențială pentru protejarea viabilității și creșterea impactului SCC. Artiștii și profesioniștii din domeniul culturii au dreptul la condiții de muncă echitabile, juste, sănătoase și sigure, în timp ce remunerarea echitabilă și condițiile de muncă adecvate contribuie, de asemenea, la susținerea libertății artistice și a diversității culturale și lingvistice. Facilitarea mobilității la nivelul Europei este esențială pentru promovarea colaborării artistice și creative, pentru sprijinirea oportunităților de dezvoltare a carierei și pentru asigurarea circulației operelor culturale.

---

6 A se vedea, de exemplu, Raportul Comisiei privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026.

Planul de lucru pentru perioada 2027-2030 se bazează pe activitatea colectivă a Europei de până acum de protejare a statutului artiștilor și de asigurare a unei remunerații echitabile a artiștilor și a profesioniștilor din SCC la nivel național și regional. Pentru a asigura continuitatea, ar trebui să se acorde atenție recomandărilor prezentate în raportul din 2023 privind metoda deschisă de coordonare (MDC) *The status and working conditions of artists and cultural and creative professionals* (Statutul și condițiile de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul cultural și creativ), inclusiv prin realizarea unui bilanț și prin schimbul de bune practici. Planul de lucru ar trebui, de asemenea, să sprijine contribuția Consiliului la dezvoltarea viitoarelor inițiative de politică în acest domeniu, inclusiv prin contribuții în timp util la Carta artiștilor din UE[7].

Precaritatea muncii și disparitățile de gen și de reprezentare continuă să aibă un impact negativ asupra bunăstării artiștilor și a profesioniștilor din SCC, care ar trebui să fie abordată în continuare în această perioadă. Perfecționarea și formarea artiștilor și a profesioniștilor din SCC – inclusiv în ceea ce privește competențele și meșteșugurile tradiționale, precum și noile tehnologii digitale – vor deveni, de asemenea, din ce în ce mai importante pe măsură ce schimbările tehnologice și economice continuă să aibă un impact asupra sectoarelor. Alte preocupări importante includ îmbunătățirea educației culturale și artistice, a educației cinematografice și în domeniul mass-mediei, prin învățarea formală, non-formală și informală, ca parte a învățării pe tot parcursul vieții.

În plus, planul de lucru urmărește să continue cooperarea la nivelul UE în domeniul culturii și sănătății, promovând rolul culturii în promovarea bunăstării, a calității vieții, a sănătății mintale și sociale și a rezilienței comunității. Pornind de la raportul MDC din 2025 *Culture and Health – Time to Act* (Cultură și sănătate – Este timpul să acționăm), această activitate va sprijini elaborarea unor orientări ale UE privind cultura, sănătatea și bunăstarea[8].

---

7 O inițiativă a Comisiei în cadrul Busolei pentru cultura Europei.

8 O inițiativă a Comisiei în cadrul Busolei pentru cultura Europei.

c) Cultură, competitivitate, reziliență, inovare, durabilitate și coeziune

SCC din Europa sunt vitale pentru competitivitatea, ocuparea forței de muncă și inovarea Uniunii. Cu toate acestea, ele se confruntă cu provocări economice și tehnologice fără precedent. Într-o perioadă de incertitudine economică semnificativă, inflație și presiune asupra bugetelor naționale, planul de lucru pentru perioada 2027-2030 ar trebui să promoveze investițiile strategice în SCC. Pe lângă integrarea culturii în finanțarea publică, inclusiv în mecanismele de finanțare ale Uniunii, s-ar putea pune un accent deosebit pe abordările inovatoare în materie de finanțare, inclusiv filantropia, parteneriatele public-privat și alte mecanisme de mobilizare a capitalului privat. Sprijinirea dezvoltării și a schimbului de bune practici în ceea ce privește instrumentele de finanțare inovatoare și implicarea unei game largi de părți interesate din diferite teritorii, inclusiv din regiunile cu capacități limitate și din regiunile ultraperiferice, vor fi importante pentru a sensibiliza cu privire la oportunități și pentru a consolida cooperarea. Investițiile durabile și previzibile în cultură rămân esențiale pentru protejarea diversității culturale și lingvistice, a patrimoniului cultural, a libertății artistice și a rezilienței pe termen lung a SCC.

În perioada 2027-2030, Europa trebuie să depună eforturi pentru a aborda impactul IA, în special al IA generative, asupra SCC, echilibrând oportunitățile acesteia cu potențialele amenințări. Printre acestea se numără impactul asupra creativității umane, a ocupării forței de muncă, a remunerării echitabile, a modelelor de afaceri, a competitivității, a utilizării datelor, a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, a transparenței, a accesibilității, a facilității descoperirii, a diversității lingvistice și a vizibilității conținutului european. Abordarea acestor efecte necesită modernizarea infrastructurii drepturilor de autor[9]. Schimbul continuu între statele membre, sprijinit de dialoguri în materie de politici, de activități de analiză prospectivă strategică și de implicarea părților interesate, va fi esențial pentru a monitoriza evoluțiile din acest domeniu care se dezvoltă rapid, pentru a identifica răspunsuri adecvate în materie de politici și pentru a evita suprapunerea activităților întreprinse în cadrul altor grupuri de pregătire ale Consiliului, respectând în același timp domeniile de expertiză și de competențe. Strategia planificată privind IA pentru SCC[10] se va baza pe consultarea cu statele membre.

---

[9] Infrastructura drepturilor de autor ar trebui înțeleasă ca „setul de norme, tehnologii și instituții care definesc practicile de gestionare a datelor în industriile creative”.

[10] O inițiativă a Comisiei în cadrul Busolei pentru cultura Europei, pe baza Strategiei privind aplicarea IA.

Sunt necesare acțiuni coordonate suplimentare pentru a îmbunătăți disponibilitatea și comparabilitatea datelor culturale europene, îmbunătățind monitorizarea și evaluarea impactului economic, de mediu și social al SCC asupra economiei și societății în general. Planul de lucru ar trebui să contribuie la dezvoltarea centrului de date culturale al UE avut în vedere[11].

Impactul continuu al crizei climatice asupra sectoarelor culturii și patrimoniului din Europa, precum și alte conflicte și crize în curs de desfășurare de natură umană necesită, de asemenea, un răspuns. Cultura și patrimoniul cultural ar trebui să se reflecte în continuare în mod corespunzător în strategiile relevante și în cooperarea transsectorială în cadrul abordării Uniunii în materie de pregătire, inclusiv în Comunicarea comună referitoare la o Strategie privind o Uniune a pregătirii. În același timp, planul de lucru ar trebui să consolideze cooperarea în ceea ce privește pregătirea pentru riscuri, prevenirea și gestionarea acestora, adaptarea la schimbările climatice pe termen mediu și lung și răspunsul în situații de urgență al SCC, precum și restaurarea și refacerea patrimoniului cultural. Acesta ar trebui să promoveze utilizarea digitalizării pentru conservarea culturii și a patrimoniului, inclusiv a arhivelor audiovizuale.

Sprijinirea menținerii, conservării, restaurării și promovării patrimoniului cultural material și imaterial, inclusiv a patrimoniului cultural subacvatic, rămâne esențială pentru promovarea coeziunii sociale și a dezvoltării durabile a identității europene comune. Eforturile de combatere a traficului ilicit de bunuri culturale și de protejare a patrimoniului cultural împotriva distrugerilor cauzate de dezastre naturale, de schimbările climatice, de conflicte, de furtul din instituțiile culturale și de intervenția umană necesită o cooperare continuă, schimbul de cunoștințe și integrarea în răspunsuri mai ample la conflicte și crize și în măsuri de pregătire mai ample.

[11] O inițiativă a Comisiei în cadrul Busolei pentru cultura Europei.

SCC ar trebui încurajate în eforturile lor de a-și continua tranziția verde și de a spori durabilitatea, inclusiv prin intermediul unei infrastructuri reziliente la schimbările climatice, al unor procese de producție durabile și al reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

Ar trebui să se acorde o atenție deosebită calității mediului construit și rolului sectorului arhitectural în realizarea acestui lucru, în concordanță cu Noul Bauhaus european[12]. SCC ar trebui, de asemenea, să fie recunoscute ca vectori ai schimbării, contribuind la promovarea responsabilității față de mediu și a durabilității. În acest context, planul de lucru ar trebui să se bazeze pe recomandările raportului MDC din 2025 intitulat *Creative Shifts: Empowering culture for sustainable living* (Schimbări creative: valorificarea culturii pentru o viață sustenabilă).

În plus, planul de lucru ar trebui să încurajeze cooperarea în ceea ce privește elaborarea de politici în anumite subsectoare culturale și creative, cum ar fi sectorul audiovizual (inclusiv filmele, televiziunea, jocurile video și multimedia), sectorul muzical, sectorul bibliotecilor, sectorul editorial și al cărților, moda și designul creative, sectoarele arhitecturii și patrimoniului cultural, în vederea consolidării competitivității, a rezilienței, a inovării și a durabilității.

---

12 De asemenea în concordanță cu activitatea grupului MDC de experți ai statelor membre în ceea ce privește investițiile într-o arhitectură și un mediu de viață de înaltă calitate pentru toți (2021).

d) Relațiile culturale internaționale (RCI) și parteneriatele

Planul de lucru ar trebui să se concentreze asupra rolului culturii în acțiunea externă și diplomația Uniunii, pe baza recomandărilor din raportul MDC privind guvernanța RCI *From soft power to Deep Power: EU Governance of ICR in a Changing World* (De la puterea necoercitivă la puterea profundă: guvernanța UE a RCI într-o lume în schimbare). Acțiunile din cadrul planului de lucru ar trebui să sprijine o abordare coerentă a RCI și să asigure implicarea statelor membre în pregătirea și punerea în aplicare a unei abordări strategice a UE în ceea ce privește RCI.

O mai bună colaborare cu Consiliul Europei, UNESCO și alți parteneri multilaterali relevanți poate încuraja cooperarea și poate evita suprapunerea activităților privind prioritățile comune. Având în vedere instabilitatea geopolitică actuală, ar trebui să se acorde o atenție deosebită protejării culturii și a patrimoniului cultural în regiunile afectate de conflicte. Întrucât atacurile specifice asupra patrimoniului cultural, a infrastructurii creative și a artiștilor continuă în Ucraina, iar conflictele din alte părți continuă să afecteze viața culturală, statele membre ar trebui să mențină un răspuns coordonat, în concordanță cu inițiative precum abordarea „Echipa Europa” (AEE) pentru patrimoniul cultural din Ucraina și cu alte măsuri relevante[13].

Documentul final MONDIACULT 2025 oferă un model clar de acțiune colectivă la nivel mondial pentru promovarea rolului culturii în dezvoltarea durabilă și pentru conturarea agendei de dezvoltare post-2030. Acțiunile din cadrul planului de lucru ar trebui să sprijine această viziune și să dezvolte contribuții comune la discuțiile relevante pentru a consolida rolul culturii ca motor al dezvoltării durabile, inclusiv prin avansarea lucrărilor în vederea atingerii acestor obiective în cadrul MONDIACULT 2029 și prin implicarea în alte procese internaționale relevante.

[13] A se vedea, în acest context, punctul 13 din concluziile Consiliului European din 18 și 19 iunie 2026 (EUCO 8/26).

II. PUNERE ÎN APLICARE ȘI METODE DE LUCRU

Pornind de la Declarația comună „Europa pentru cultură – cultura pentru Europa”, Planul de lucru în domeniul culturii pentru perioada 2027-2030 identifică provocările comune cu care se confruntă statele membre în domeniul politicii culturale și permite cooperarea și schimburile între statele membre. Aceasta include, dar nu se limitează la evidențierea priorităților care urmează să fie luate în considerare de președințiile Consiliului și care să contribuie la discuțiile de la nivelul Consiliului. Planul de lucru ar trebui să faciliteze implicarea structurată și contribuția statelor membre la principalele acțiuni emblematice prezentate în Busola pentru cultură.

Planul de lucru prezintă teme de discuție și dezbatere la nivelurile corespunzătoare în perioada acoperită, precum și teme-cheie care să fie analizate periodic la nivelul grupului de lucru din cadrul Comitetului pentru cultură (CAC).

Acesta prezintă, de asemenea, alte modalități de colaborare coordonată a UE între funcționari și experți, inclusiv activități de învățare inter pares, exerciții de realizare a bilanțului și grupuri MDC.

Evaluare și flexibilitate

Menținerea flexibilității și a adaptabilității dispozițiilor și a punerii în aplicare a Planului de lucru al UE în domeniul culturii este esențială pentru a răspunde nevoilor SCC într-un climat politic, social și economic dificil și în continuă evoluție. Prin urmare, la sfârșitul fiecărui trio de președinții în intervalul de timp al prezentului plan de lucru, președinția în exercițiu va facilita o discuție în cadrul CAC pentru a furniza actualizări informale cu privire la acțiunile prevăzute în planul de lucru. Această evaluare informală va analiza progresele înregistrate, impactul acțiunilor întreprinse și poate propune ajustări ale acțiunilor ulterioare în funcție de rezultatele obținute și/sau de evoluțiile relevante ale politicilor la nivelul UE sau la nivel național.

Acest lucru nu împiedică alte președinții să faciliteze alte evaluări informale, după cum se consideră adecvat.

Integrare

O mai bună coordonare și cooperare între politica culturală și alte foruri de elaborare a politicilor de la nivelul UE și de la nivel național rămâne esențială. Integrarea politicii culturale și acțiunile coordonate sunt esențiale pentru valorificarea potențialului culturii de a stimula progresul societal. Prin urmare, planul de lucru urmărește să consolideze cooperarea și învățarea transsectoriale cu instituțiile relevante. Aceasta include colaborări la nivel de experți, o interacțiune mai strânsă între diferitele grupuri de pregătire ale Consiliului și o colaborare sporită cu părțile interesate relevante.

III. ACȚIUNI

A. Dialoguri de politică – inteligența artificială și SCC

Obiectiv: sprijinirea cooperării în materie de politici și a schimbului de informații cu privire la oportunitățile și provocările prezentate de IA, inclusiv a schimbului de experiență cu privire la măsurile naționale, precum și a orientărilor practice și a consolidării capacităților pentru SCC, precum și contribuția la elaborarea și punerea în aplicare a viitoarei Strategii a UE privind IA pentru SCC.

Justificare: IA prezintă provocări și oportunități semnificative pentru SCC. Printre aspectele-cheie identificate de statele membre se numără formarea și utilizarea IA etice, durabile, responsabile și centrate pe factorul uman; respectarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe; transparența în utilizarea conținutului protejat; ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă; remunerarea echitabilă în SCC; diversitatea culturală și lingvistică; impactul IA asupra practicilor creative, precum și asupra datelor culturale ca resursă pentru IA și inovare. Deși unele dintre aceste aspecte sunt abordate prin intermediul altor inițiative de politică, multe aspecte legate de IA ar trebui luate în considerare în viitoarea Strategie privind IA pentru SCC. În paralel, planul de lucru pentru perioada 2027-2030 propune o serie de dialoguri de politică specifice pentru a aborda diferitele aspecte emergente legate de IA și SCC și pentru a sprijini creativitatea, inovarea și diversitatea centrate pe factorul uman în era IA. Având în vedere ritmul rapid al evoluțiilor IA, dialogurile flexibile, dar periodice în materie de politici pot oferi o structură reactivă pentru schimburi și intervenții specifice și flexibile cu privire la chestiuni de actualitate legate de IA pe durata planului de lucru.

Lecțiile, bunele practici și recomandările desprinse din dialogurile de politică ar trebui să stea la baza discuțiilor politice și la nivel de experți. Lista completă a subiectelor specifice ar trebui să fie flexibilă pentru a putea răspunde chestiunilor emergente.

Temele orientative ar putea include, dar nu se limitează la:

1. IA și diversitatea culturală și lingvistică

Obiectiv: examinarea măsurilor care abordează impactul IA asupra diversității culturale și lingvistice, participarea la viața culturală în mediul digital, accesibilitatea și facilitatea descoperirii unor conținuturi europene diverse.

Rezultatul preconizat: sugestii, idei și recomandări privind modul de protejare și consolidare a diversității culturale online și de promovare a participării limbilor regionale și minoritare la sistemele de IA, precum și aspecte legate de accesibilitatea și facilitatea descoperirii de conținuturi diverse. Constatările ar trebui să se bazeze pe dezvoltarea mai amplă a Strategiei privind IA și SCC și să o completeze, precum și să contribuie la discuțiile globale în curs din cadrul forurilor internaționale de politică culturală, inclusiv la cele desfășurate în temeiul Convenției UNESCO din 2005.

2. IA și ocuparea forței de muncă în SCC

Obiectiv: examinarea impactului potențial asupra pierderii și transformării locurilor de muncă și asupra ocupării forței de muncă în SCC, a condițiilor de muncă, a remunerării echitabile, a creativității umane, a nevoilor în materie de competențe, a gândirii critice și a alfabetizării în domeniul IA.

Rezultatul preconizat: evaluarea inter pares/colectarea de dovezi privind impactul IA asupra pieței forței de muncă și luarea în considerare a răspunsurilor de politică emergente.

3. Alte chestiuni emergente legate de IA

Un posibil dialog politic suplimentar (posibile dialoguri politice suplimentare) privind IA și SCC ar putea servi la facilitarea schimbului de informații cu privire la alte chestiuni emergente, inclusiv în legătură cu inițiativele relevante adoptate la nivel național, precum și cu privire la prioritățile-cheie de acțiune identificate în Strategia UE privind IA pentru SCC. Printre subiectele posibile se pot număra:

- educația în domeniul artelor, competențele și formarea în era IA;
- răspunsurile sectoriale la impactul IA (inclusiv impactul IA asupra sectorului audiovizual, jocurilor video, muzicii, designului, sectorului editorial și sectorului european al cărților, bibliotecilor, muzeelor și patrimoniului cultural sau a altor sectoare);
- oportunități și bune practici în utilizarea IA pentru creativitate, producție culturală, diseminare și acces la cultură;
- datele culturale ca resursă pentru IA și inovare, care reflectă valorile europene și promovează diversitatea culturală și lingvistică.

B. Activități de învățare inter pares (AÎI)/ateliere

i) Activitățile de învățare inter pares

Raportul Comisiei privind planul de lucru pentru perioada 2023-2026 a constatat interesul statelor membre de a utiliza într-o mai mare măsură AÎI. Acestea sunt schimburi voluntare conduse de statele membre la nivel de experți, oferind un cadru practic pentru ca țările participante să facă schimb de experiență, să compare abordările în materie de politici și să identifice bune practici. După caz, AÎI pot produce rapoarte de sinteză și recomandări practice. AÎI ar trebui să rămână flexibile și să răspundă provocărilor emergente. Acestea pot acoperi:

- *Statutul artiștilor și al profesioniștilor din domeniul culturii*: schimb de experiență pe teme care au un impact asupra SCC, cum ar fi condițiile de muncă, remunerarea echitabilă, disparitățile de gen și de reprezentare, barierele în calea mobilității transfrontaliere sau monitorizarea recomandărilor MDC anterioare[14].

- *Moda creativă*: schimbul de bune practici cu privire la provocările structurale cu care se confruntă moda creativă ca sector cultural și creativ distinct, inclusiv tranziția către durabilitate, accesul la finanțare, competențele și transmiterea meșteșugurilor.

- *Conservarea pe termen lung a patrimoniului cultural digital*: schimbul de bune practici cu posibilitatea de a dezvolta soluții și instrumente comune pentru conservarea transfrontalieră pe termen lung a diferitelor forme de patrimoniu cultural digital în UE, inclusiv, printre altele, a patrimoniului audiovizual, textual, vizual și construit, cu scopul de a spori gradul de pregătire și reziliența, inclusiv reziliența cibernetică, în SCC.

[14] Grupul de experți ai statelor membre pentru metoda deschisă de coordonare (MDC) privind *The Status and Working Conditions of Artists and creative and Cultural Professionals* (Statutul și condițiile de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul creativ și cultural) (2023).

- *Accesul la cultură și participarea culturală*: schimbul de bune practici pentru sprijinirea accesului la cultură și la patrimoniul cultural și a participării la acestea, în special pentru grupurile subreprezentate, persoanele cu handicap, tinerii și persoanele mai în vârstă și cei care locuiesc în zone rurale și îndepărtate.

Printre posibilele subiecte suplimentare ale AÎI s-ar putea număra educația culturală și artistică, inclusiv educația cinematografică; artiștii aflați în situații de risc; reziliența democratică și memoria istorică europeană; patrimoniul viu, artizanatul tradițional și patrimoniul cultural imaterial; bibliotecile, sectorul editorial și sectorul european al cărților; designul, arhitectura și mediile de viață de înaltă calitate; sectorul audiovizual și cinematografic; sectorul muzical; traficul ilicit de bunuri culturale și patrimoniul cultural subacvatic.

ii) Ateliere

„Atelierele” sunt schimburi conduse de Comisie, care reunesc statele membre, experți și părți interesate, după caz. Atelierele pot acoperi:

- *Cultură și sănătate*: schimb de bune practici privind cooperarea în curs dintre sectorul culturii și cel al sănătății și bunăstării, inclusiv contribuții la viitoarele orientări ale UE privind cultura, sănătatea și bunăstarea[15].

[15] O inițiativă a Comisiei în cadrul Busolei pentru cultura Europei.

C. Grupurile din cadrul metodei deschise de coordonare (MDC)

Obiectiv: facilitarea cooperării structurate între experți și elaborarea de recomandări practice pentru elaborarea politicilor la nivelul Uniunii și, după caz, la nivel național.

i) *Deblocarea finanțării culturii: stimularea investițiilor în sectoarele culturale și creative*

Justificare: finanțarea adecvată a culturii este esențială pentru a asigura un sector cultural mai puternic și mai competitiv. Cu toate acestea, bugetele pentru cultură sunt supuse unei presiuni continue în întreaga Europă.

Obiectiv: acest grup MDC va examina finanțarea culturii și va elabora recomandări pentru statele membre și instituțiile UE cu privire la modalitățile de stimulare în continuare a utilizării instrumentelor de finanțare inovatoare, de stimulare și gestionare a surselor private, filantropice și a altor surse și mecanisme de finanțare și cooperare, în conformitate cu principiul subsidiarității. Aceasta include examinarea modului în care SCC pot fi consolidate prin crearea unui mediu propice pentru creșterea finanțării și a modului în care instituțiile culturale și profesioniștii din domeniul culturii își pot gestiona cel mai bine dezvoltarea și pot aborda orice riscuri conexe. Grupul MDC va analiza, de asemenea, modul în care finanțarea culturii poate fi integrată orizontal în diferite instrumente de finanțare, permițând culturii să beneficieze de cercetare, întreprinderi, mobilitate, dezvoltare internațională și altele. Grupul MDC ar trebui să reunească experți în politica culturală și experți în mecanismele de finanțare publice și private. De asemenea, ar trebui să ia în considerare activitatea emergentă a UNESCO privind elaborarea de orientări și recomandări pentru finanțarea culturii, inclusiv prin invitarea experților relevanți din cadrul UNESCO să participe la grup.

Acest nou grup MDC va urmări să analizeze și să se bazeze pe constatările și recomandările raportului din 2015, *Towards More Efficient Financial Ecosystems: Innovative Instruments to Facilitate Access to Finance for the Cultural and Creative Sectors* (Către ecosisteme financiare mai eficiente: instrumente inovatoare pentru a facilita accesul sectoarelor culturale și creative la finanțare). Acesta se va baza, de asemenea, pe lecțiile și resursele dezvoltate în cadrul proiectului Creative FLIP [*Finance, Learning, Innovation and Intellectual Property Rights for the CCSI* – Finanțare, învățare, inovare și drepturi de proprietate intelectuală pentru sectoarele și industriile culturale și creative (SICC)].

Exercițiul MDC va contribui la „orientările planificate ale UE privind investițiile strategice în cultură”[16] și va explora instrumente de investiții inovatoare pentru a atrage capital privat, inclusiv filantropie, în cooperare cu instituțiile financiare relevante.

Rezultate scontate: un raport de expertiză care prezintă principalele recomandări pentru integrarea culturii în mecanismele de finanțare transversale și pentru dezvoltarea unui mediu propice pentru finanțarea publică și privată a culturii.

ii) Cultura și patrimoniul în situații de criză și pregătirea și răspunsul în caz de dezastre

Justificare: într-un context geopolitic mondial din ce în ce mai volatil, cultura și patrimoniul se află prea des în avangarda conflictelor și a instabilității. Aceste atacuri pot lua multe forme, inclusiv vizarea directă a infrastructurii culturale și a siturilor de patrimoniu cultural. Războiul de agresiune în curs al Rusiei împotriva Ucrainei a continuat să evidențieze distrugerea deliberată a culturii și a patrimoniului ca tactică deliberată de război cultural, menită să submineze și să distrugă identitatea culturală. Escaladarea fenomenelor meteorologice extreme, inclusiv a inundațiilor, a valurilor de căldură și a incendiilor forestiere, determinată de criza climatică, prezintă, de asemenea, riscuri semnificative de situații de urgență pentru siturile culturale și de patrimoniu din întreaga Uniune și necesită reflecție, analiză și acțiuni concrete și coordonate de pregătire transsectorială înainte de astfel de evenimente. În plus, furturile din muzee și din alte instituții culturale constituie o amenințare din ce în ce mai mare la adresa integrității patrimoniului cultural într-o serie de state membre.

---

16 O inițiativă a Comisiei în cadrul Busolei pentru cultura Europei.

Obiectiv: Europa a învățat din răspunsul său la crizele recente că acțiunile UE pot completa inițiativele bilaterale luate de statele membre și pot oferi o contribuție valoroasă și un model pentru pregătirea pentru situații de criză, gestionarea riscurilor și răspunsul în situații de urgență în sectoarele culturii și patrimoniului. MDC ar trebui să ia în considerare mecanismele de alertă timpurie și de reacție imediată, protecția, conservarea și restaurarea culturii și a patrimoniului, precum și bune practici privind măsurile de securitate împotriva furturilor din muzee și din alte instituții culturale. Inițiative precum AEE pentru patrimoniul cultural din Ucraina, care răspund atacurilor asupra culturii, și includerea protecției patrimoniului cultural în cadrele de protecție civilă ale Uniunii oferă o abordare coordonată, eficace și scalabilă. Strategia UE privind o Uniune a pregătirii propune o serie de acțiuni care urmează o abordare care ține seama de toate riscurile, la nivelul întregii societăți și la nivelul întregii administrații. Reunind experți în politica în domeniul culturii și al patrimoniului și experți în pregătirea pentru situații de criză și dezastre și în răspunsul la acestea, acest exercițiu MDC va urmări să formuleze recomandări pentru un model dinamic, reactiv și eficace de coordonare a răspunsului UE la amenințările la adresa patrimoniului cultural comun, ținând seama, în același timp, de cadrele și instrumentele existente la nivelul UE în materie de pregătire pentru situații de criză și dezastre și de răspuns la acestea. MDC ar trebui să abordeze pregătirea pentru situații de criză și dezastre, gestionarea riscurilor și răspunsurile în situații de urgență atât pentru patrimoniul cultural material, cât și pentru cel imaterial, ținând seama, în același timp, de tehnologiile digitale de conservare, după caz.

Rezultate scontate: un raport de expertiză care să prezinte principalele recomandări și instrumente pentru crizele patrimoniului cultural și pregătirea pentru dezastre și gestionarea riscurilor, pentru a dezvolta o abordare mai strategică, mai rapidă, mai eficace și mai reactivă în ceea ce privește protejarea culturii și a patrimoniului material și imaterial.

iii) Libertatea artistică: consolidarea capacităților de protejare a libertății artistice

Justificare: având în vedere rolul culturii și al artelor în susținerea valorilor europene și a rezilienței democratice, consolidarea libertății artistice este deosebit de importantă. Libertatea artistică permite exprimarea liberă și pluralistă, dialogul și participarea civică. În plus, libertatea artistică a fost identificată ca fiind o preocupare majoră pentru planul de lucru în cadrul consultărilor cu statele membre și cu părțile interesate din SCC, artiștii și profesioniștii din domeniul culturii fiind supuși din ce în ce mai mult unor presiuni directe și indirecte.

Obiectiv: acest exercițiu MDC ar trebui să reunească experți în domeniul politicii culturale, al drepturilor omului sau al politicii în domeniul justiției, în cooperare cu reprezentanți ai organizațiilor internaționale relevante, inclusiv Consiliul Europei și UNESCO, care pun deja în aplicare activități de raportare și cartografiere și elaborează standarde de politică în acest domeniu. MDC ar trebui să faciliteze schimbul de cadre, inițiative și bune practici existente la nivel național și multilateral și să exploreze măsuri de protejare a libertății artistice și de promovare a unor medii propice pentru creația artistică. MDC ar trebui să examineze abordările existente în ceea ce privește monitorizarea și raportarea cu privire la libertatea artistică la nivel național, european și internațional și ar trebui să identifice lacunele care împiedică elaborarea unor răspunsuri de politică eficace pentru a proteja libertatea artistică. O astfel de activitate ar trebui să urmărească să completeze inițiativele existente întreprinse de Consiliul Europei, UNESCO, organizațiile relevante ale societății civile și mediul academic și să evite suprapunerea acestor inițiative. Grupul MDC ar trebui, de asemenea, să analizeze modul în care acțiunile Consiliului în domeniul libertății artistice pot oferi valoare adăugată și pot contribui la obiectivele mai ample ale politicii culturale, inclusiv la elaborarea rapoartelor privind „Starea culturii”[17].

Rezultate scontate: un raport de expertiză care se bazează pe abordările și cadrele internaționale existente, în special pe cele ale Consiliului Europei și ale UNESCO, prezintă bune practici și posibile recomandări pentru consolidarea capacităților și a abilităților de protejare și consolidare a libertății artistice și identifică oportunități pentru viitoare inițiative comune cu Consiliul Europei și UNESCO.

[17] O inițiativă a Comisiei în cadrul Busolei pentru cultura Europei.

D. Rețele și schimburi de experți

i) Rețeaua centrului de date culturale al UE

Justificare: sunt necesare eforturi continue pentru a dezvolta capacitățile de colectare a datelor, de cercetare și de monitorizare în domeniul culturii în întreaga Uniune. Declarația comună stabilește un angajament colectiv de a „promov[a] inițiative menite să îmbunătățească disponibilitatea unor date solide și comparabile privind cultura pentru a sprijini dezvoltarea unor politici culturale bazate pe date concrete”. În concordanță cu aceasta, Comisia s-a angajat să dezvolte un nou centru de date culturale al UE.

Obiectiv: asigurarea unui forum pentru ca statele membre și Comisia să facă schimb de bune practici, să testeze idei și să abordeze lacunele în măsurarea SCC la nivelul UE, împreună cu experți în domeniu, pentru a consolida coerența și a alinia activitatea privind datele culturale, după caz. Activitățile rețelei vor fi complementare activității existente privind statisticile oficiale și ar trebui să sprijine elaborarea de politici bazate pe date concrete, inclusiv prin schimbul voluntar de practici privind indicatorii comuni, interoperabilitatea și guvernanța responsabilă a datelor. Activitățile conexe ar trebui, de asemenea, să fie utilizate pentru dezvoltarea centrului de date culturale al UE. Obiectivele și mandatul rețelei ar trebui discutate în cadrul CAC înainte de începerea activităților sale.

Rezultat scontat: o rețea de experți ai statelor membre care să lucreze la nivel bilateral sau multilateral, pe bază voluntară și ad-hoc, pentru măsurarea și analiza culturii și a SCC.

ii) Reuniunile la nivel de înalți funcționari (SOM) privind RCI

Justificare: Ținând seama de recomandările grupului MDC privind guvernanța RCI, o dată la șase luni pot fi organizate SOM periodice privind RCI, ca prerogativă a președinției, pe bază de voluntariat. În mod alternativ, un comitet informal de sprijin pentru SOM, format din statele membre interesate, poate contribui la asigurarea continuității între SOM prin organizarea de reuniuni și prin facilitarea planificării prospective a temelor și a ordinilor de zi. Acest comitet ar trebui să fie format din experți în domeniul culturii și al relațiilor externe din statele membre interesate, din serviciile Comisiei și din SEAE, după caz, atât din domeniul culturii, cât și din cel al afacerilor externe, pentru a reflecta domeniul de politică comun al RCI.

Rezultat scontate: Reuniuni periodice pentru a sprijini continuitatea, planificarea strategică și coordonarea politicilor pentru RCI.

E. Acțiuni întreprinse ca urmare a exercițiilor MDC anterioare

O lecție esențială învățată din planul de lucru pentru perioada 2023-2026 a fost necesitatea ca rețelele dezvoltate de grupurile MDC să continue să funcționeze dincolo de raportul MDC și să permită un angajament continuu pentru a încuraja punerea în aplicare a recomandărilor[18]. Planul de lucru pentru perioada 2027-2030 va urmări să asigure continuitatea și punerea în practică în cadrul axelor tematice ale exercițiilor MDC recente prin acțiuni care includ posibile (i) exerciții de realizare a bilanțului, (ii) schimburi informale de opinii în cadrul CAC pentru a partaja informații actualizate cu privire la punerea în aplicare a recomandărilor la nivel național și la nivelul UE și (iii) includerea recomandărilor din exercițiile MDC în alte procese de elaborare a politicilor.

F. Prezentări ale invitaților/schimburi verbale în cadrul CAC

Obiectiv: pentru subiectele legate de cultură care sunt abordate în cadrul altor grupuri de pregătire ale Consiliului sau pe plan extern, „prezentări ale invitaților/schimburi verbale în cadrul CAC” pot oferi un spațiu pentru schimbul de idei și actualizări cu privire la chestiuni relevante. O listă orientativă de subiecte ar putea include:

- *Ucraina: cultură, patrimoniu cultural și redresare*

Schimburi de opinii în cadrul CAC privind AEE și alte măsuri de sprijin pentru a evalua și a identifica nevoile și oportunitățile suplimentare de cooperare în ceea ce privește acordarea de sprijin Ucrainei în domeniul culturii și al patrimoniului.

- *Drepturile culturale, democrația culturală și artele implicate social: Schimbul de bune practici*

Discuție în cadrul CAC cu contribuția părților interesate internaționale relevante, inclusiv a raportorului special al ONU pentru drepturile culturale.

---

18 A se vedea Raportul Comisiei privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026.

- *Competitivitatea și dimensiunile culturale ale sectorului european al jocurilor video*

Schimb de opinii în cadrul unei posibile reuniuni comune a CAC și a Grupului de lucru pentru audiovizual și mass-media.

- *Politica în domeniul arhitecturii, un mediu de viață de înaltă calitate pentru toți și Noul Bauhaus european*

Schimb de opinii în cadrul unei posibile reuniuni comune a CAC și a Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu, cu contribuții din partea altor părți interesate relevante, cum ar fi rețeaua directorilor europeni pentru politici arhitecturale (EDAP).

- *Drepturile de autor – prezentare din partea altor grupuri de lucru*

Schimb de opinii în cadrul unei posibile reuniuni comune a CAC și a Grupului de lucru pentru proprietate intelectuală (drepturi de autor).

- *Cultură, istorie europeană și memorie istorică*

Schimb de opinii în cadrul CAC pentru a include părțile interesate relevante din domeniul afacerilor internaționale, organele relevante ale UE sau altele.

Lista de mai sus nu împiedică președințiile să abordeze alte subiecte relevante, după cum se consideră adecvat.

G. Alte acțiuni

În concordanță cu planurile de lucru anterioare ale UE în domeniul culturii, conferințele, seminarele, studiile și alte acțiuni vor continua să contribuie la punerea în aplicare a planului de lucru și la explorarea temelor prioritare.

Menținând nevoia de flexibilitate și de capacitate de reacție în cadrul acestui plan de lucru, temele orientative pentru inițiativele conduse de președinție și posibilele rezultate ale Consiliului ar putea include:

- Contribuția bibliotecilor și a mass-mediei la reziliența societății;
- Protejarea patrimoniului cultural și combaterea traficului ilicit;
- Relațiile culturale internaționale;
- Competențe și profesii culturale în perioade de tranziție;
- Drepturile de autor și cultura;
- Patrimoniul cultural imaterial;
- Un ecosistem cultural puternic pentru o societate rezilientă și sănătoasă;
- Rolul culturii în îmbunătățirea bunăstării, a participării civice și a rezilienței comunității;
- Patrimoniul cultural subacvatic;
- Cultura și turismul durabil.

ANEXA II LA ANEXĂ

Calendar orientativ al Planului de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2027-2030

	2027		**2028**		**2029**		**2030**	
	S1	**S2**	**S1**	**S2**	**S1**	**S2**	**S1**	**S2**
A. Consolidarea valorilor europene, a drepturilor culturale și a libertății artistice								
Libertatea artistică			MDC					
Accesul la cultură			AÎI (*posibil*)					
Biblioteci și instituții culturale	Conferință: Bibliotecile și mass-media pentru reziliența societății și implicarea civică	Conferință: Bibliotecile publice, cultura lecturii și alfabetizarea la citire: Perspective europene și inițiative elene				Realizarea unui bilanț		
Drepturile culturale					Prezentări ale invitaților/schimburi verbale în cadrul CAC (posibil)			
B. Capacitarea artiștilor și a profesioniștilor din domeniul culturii și sprijinirea oamenilor și a societății								
Cultura și sănătatea		Conferință privind prescripțiile culturale	Atelier (*posibil*)	Conferință și concluzii ale Consiliului (*posibil*)				

Statutul și condițiile de muncă							Realizarea unui bilanț (*posibil*)	
Competențe și formare			Conferință: Competențe adaptate exigențelor viitorului pentru o cultură, un patrimoniu și ecosisteme creative mai puternice					
Bunăstarea, participarea civică și reziliența comunității								Conferință și concluzii (*posibil*)
C. Cultură. competitivitate, reziliență, inovare, durabilitate și coeziune								
Finanțarea culturii	MDC							
			Conferință privind mecanismele de finanțare					
Pregătirea pentru situații de criză și dezastre				MDC				
Date culturale			Rețeaua de experți					

Inteligența artificială		Conferință privind relația dintre IA, proprietatea intelectuală și condițiile de ocupare a forței de muncă în sectorul cultural Conferință privind utilizarea IA, care vizează conservarea și promovarea patrimoniului cultural	CAC: prezentări ale invitaților/schimburi verbale (IA și drepturile de autor)	Dialog de politică (*posibil*)		Dialog de politică (*posibil*)	Conferință și concluzii ale Consiliului (*posibil*)	
Patrimoniul cultural și clima		Reuniune ministerială informală Conferință privind economia albastră și promovarea siturilor arheologice subacvatice	Conferință privind muzeele și patrimoniul cultural ca factori de protecție, regenerare și reziliență					Realizarea unui bilanț (*posibil*)

Schimburi sectoriale (audiovizual, muzică)			CAC: prezentări ale invitaților/schimburi verbale (*posibil*) Conferință privind patrimoniul cinematografic și educația cinematografică	CAC: prezentări ale invitaților/schimburi verbale (*posibil*)				
Politica în domeniul arhitecturii	Reuniune a EDAP	Reuniune a EDAP Conferința europeană privind politicile arhitecturale (ECAP)	Reuniune a EDAP	Reuniune a EDAP Conferința europeană privind politicile arhitecturale (ECAP)	Reuniune a EDAP CAC: prezentări ale invitaților/schimburi verbale (*posibil*)	Reuniune a EDAP Conferința europeană privind politicile arhitecturale (ECAP)	Reuniune a EDAP	Reuniune a EDAP Conferința europeană privind politicile arhitecturale (ECAP)
Competitivitatea SCC	Conferință: Regândirea competitivității UE: contribuția industriilor culturale și creative							
D. Relațiile culturale internaționale (RCI) și parteneriatele								
Traficul ilicit		Conferință privind traficul ilegal de bunuri culturale și traficul de opere						

		de artă contrafăcute						
Ucraina	AEE	AEE	AEE	AEE	AEE CAC: prezentări ale invitaților/schimburi verbale (*posibil*)	AEE	AEE	AEE
RCI	SOM (*posibil*)	SOM (*posibil*)	SOM (*posibil*) Conferință privind consolidarea cooperării culturale în zona mediteraneeană	SOM (*posibil*)	SOM (*posibil*) Realizarea unui bilanț (*posibil*)	SOM (*posibil*)	SOM (*posibil*)	SOM (*posibil*)

Orientări privind metodele de lucru

Principii generale

- Acțiunile din cadrul planului de lucru ar trebui puse în aplicare într-un mod flexibil și în conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității.
- Participarea este voluntară și, după caz, se bazează pe nominalizările statelor membre.
- Acțiunile din cadrul planului de lucru nu ar trebui să sporească în mod nejustificat sarcina administrativă pentru statele membre, Comisie și părțile interesate.
- Comisia poate sprijini punerea în aplicare a planului de lucru prin furnizarea de expertiză și, după caz, de sprijin logistic sau financiar.
- După caz, rezultatele acțiunilor desfășurate în cadrul planului de lucru pot fi prezentate Consiliului sau grupurilor sale de pregătire.
- Acțiunile din cadrul planului de lucru pot sta la baza elaborării politicilor și a recomandărilor viitoare.
- Președințiile, statele membre și Comisia ar trebui să urmărească să asigure coerența între acțiunile din cadrul prezentului plan de lucru și alte inițiative relevante.
- După caz, după finalizarea unei acțiuni, se va furniza un raport privind rezultatele.

Dialoguri de politică

- Dialoguri de politică vor fi organizate de Comisie, sub rezerva îndeplinirii condițiilor bugetare, deși fiecare stat membru sau președinție poate propune un anumit subiect de interes sau poate organiza dialoguri sau evenimente suplimentare, inclusiv în legătură cu inițiativele relevante adoptate la nivel național.

- Dialogurile de politică ar trebui să reunească factori de decizie relevanți, experți și, după caz, părți interesate.

AÎI/ateliere

- AÎI cuprind schimburi voluntare inter pares conduse de statele membre și oferă un format flexibil pentru ca statele membre să facă schimb de bune practici și de experiență.

- Un stat membru sau un grup de state membre interesate poate propune, în cazul în care consideră necesar, organizarea și finanțarea unei AÎI. Dacă sunt îndeplinite condițiile bugetare, Comisia poate oferi sprijin financiar.

- Atelierele sunt schimburi conduse de Comisie, care reunesc statele membre, experți și părți interesate.

Metoda deschisă de coordonare (MDC)

- MDC oferă un cadru pentru cooperare, schimburi și partajarea de bune practici între statele membre cu privire la anumite subiecte comune și permite elaborarea de recomandări fără caracter obligatoriu.

- Mandatul MDC va fi finalizat în cadrul CAC – cu contribuții din partea altor grupuri de lucru relevante, după caz, pe baza unui proiect de mandat propus de Comisie.

- Mandatul poate propune ca părțile terțe, inclusiv țările terțe, să fie invitate la un grup MDC.

- Fiecare grup MDC va fi responsabil de numirea unui președinte sau a unor copreședinți în cadrul primei sale reuniuni.

- În funcție de subiect, grupul MDC ar putea fi încurajat să formeze grupuri tematice mai mici și să utilizeze metode participative, după caz.

Rețele și schimburi de experți

- Rețelele și schimburile de experți pot fi utilizate în cazul în care este necesară o cooperare, un schimb de informații sau o coordonare continuă.

- Desemnarea experților relevanți pentru aceste rețele și schimburi va fi făcută de statele membre și de Comisie, după caz.

Acțiuni întreprinse ca urmare a exercițiilor MDC anterioare

- După caz, pot fi organizate exerciții de realizare a bilanțului, schimburi de opinii sau alte activități de monitorizare pe teme abordate în cadrul exercițiilor MDC în contextul planului de lucru pentru perioada 2023-2026 sau al planurilor de lucru anterioare.

- Aceste exerciții ar trebui să evalueze lacunele în materie de punere în aplicare, să identifice responsabilitățile de monitorizare și să stabilească legături cu elaborarea politicilor viitoare la nivelul UE și la nivel național.

Prezentări ale invitaților/schimburi verbale în cadrul CAC

- În cadrul CAC pot fi organizate prezentări ale invitaților sau schimburi verbale pentru a facilita discutarea chestiunilor emergente și a evoluțiilor din domeniile de politică legate de cultură.

- Astfel de schimburi pot include contribuții din partea experților externi și a părților interesate, precum și din partea reprezentanților altor grupuri de pregătire relevante ale Consiliului, în concordanță cu Regulamentul de procedură al Consiliului.

Principalele referințe politice

- Declarația de la Cáceres (Spania, 2023)
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO C 326, 26.10.2012)
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Busola pentru cultura Europei (2025) [COM(2025) 785 final]
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Planul de acțiune al UE împotriva traficului de bunuri culturale [COM(2022) 800 final]
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Planul de acțiune privind continentul IA [COM(2025) 165 final]
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Valorificarea la maximum a potențialului inovator al UE – Un plan de acțiune privind proprietatea intelectuală care să sprijine redresarea și reziliența UE [COM(2020) 760 final]

– Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, O nouă agendă europeană pentru cultură [COM(2018) 267 final]

– Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Noul Bauhaus european – Frumos, durabil, pentru toți [COM(2021) 573 final]

– Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Planul de acțiune pentru democrația europeană [COM(2020) 790 final]

– Concluziile Consiliului privind evaluarea cadrului juridic pentru serviciile mass-media audiovizuale și serviciile de platformă de partajare a materialelor video (C/2025/2954, 26.5.2025)

– Concluziile Consiliului privind artiștii aflați în situații de risc și artiștii strămutați (JO C 185/39, 26.5.2023)

– Concluziile Consiliului privind guvernanța culturală (JO C 393/8, 19.12.2012)

– Concluziile Consiliului privind cultura, arhitectura de înaltă calitate și mediul construit ca elemente-cheie ale inițiativei Noul Bauhaus european (JO 2021/C 501 I/03, 13.12.2021)

– Concluziile Consiliului privind capacitarea sectoarelor culturale și creative prin atragerea bazată pe date a unui public mai larg (C/2024/3542, 31.5.2024)

– Concluziile Consiliului privind consolidarea dimensiunii culturale și creative a sectorului european al jocurilor video (C/2023/1345, 30.11.2023)

– Concluziile Consiliului referitoare la abordarea UE privind patrimoniul cultural în situații de conflict și criză, doc. 9837/21

– Concluziile Consiliului privind îmbunătățirea și promovarea accesului la cultură (C/2024/7446, 13.12.2024)

– Concluziile Consiliului privind sprijinirea tinerilor artiști și profesioniști din domeniul cultural și creativ în lansarea carierei lor (C/2025/3165, 4.6.2025)

– Concluziile Consiliului privind rolul strategic al culturii, al patrimoniului cultural și al operelor audiovizuale în susținerea valorilor europene și a rezilienței democratice (C/2025/6562, 10.12.2025)

– Convenția europeană a Consiliului Europei pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită) (Convenția de la Valletta, 1992)

– Convenția Consiliului Europei pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei (Convenția de la Granada, 1985)

– Convenția Consiliului Europei privind infracțiunile asupra bunurilor culturale (Nicosia, 2017)

– Convenția-cadru a Consiliului Europei privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate (Convenția de la Faro, 2005)

– Consiliul Europei, Convenția europeană a peisajului (Convenția de la Florența, 2000)

– Rezoluția Consiliului privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023--2026 (JO 2022/C 466/01, 7.12.2022)

– Declarația de la Davos, Către o cultură a arhitecturii (Baukultur) de foarte bună calitate pentru Europa (Elveția, 2018)

– Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești 2021-2030 (adoptată la 5 octombrie 2021)

– Studiu al Comisiei Europene, 2020, *The status and working conditions of artists and cultural and creative professionals, Final report* (Statutul și condițiile de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul cultural și creativ, raport final), https://culture.ec.europa.eu/resources/document-library/the-status-and-working-conditions-of-artists-and-cultural-and-creative-professionals-0

– Studiu al Comisiei Europene, 2026, *Study on the discoverability of diverse European cultural content in the digital environment, Final report* (Studiu privind posibilitatea de a descoperi conținuturi culturale europene diverse în mediul digital, raport final), https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/34da2669-32b4-11f1-be39-01aa75ed71a1

– Comisia Europeană, Raport privind protecția socială a artiștilor, mai 2025: *Mutual learning on inclusive social protection for artists and creative workers* (Învățarea reciprocă privind protecția socială favorabilă incluziunii pentru artiști și lucrătorii din domeniul creativ) – Comisia Europeană https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/social-protection-social-inclusion/mutual-learning-inclusive-social-protection-artists-and-creative-workers-2025-05-06_en

– Agenda strategică 2024-2029 a Consiliului European (EUCO 15/24)

– Autoritatea Europeană a Muncii, Studiu realizat de ELA, publicat în decembrie 2024: https://www.ela.europa.eu/en/news/creative-sectors-ela-study-reveals-precarious-working-conditions-and-undeclared-labour

– Rezoluția Parlamentului European din 21 noiembrie 2023 conținând recomandări adresate Comisiei privind cadrul UE pentru situația socială și profesională a artiștilor și lucrătorilor din sectoarele culturale și creative [2023/2051(INL)]

– EPRS, Studiu al Serviciului de Cercetare al Parlamentului European, *EU framework for the social and professional situation of artists and workers in the cultural and creative sectors* (Cadrul UE pentru situația socială și profesională a artiștilor și lucrătorilor din sectoarele culturale și creative), noiembrie 2023 https://www.europarl.europa.eu/thinktank/fr/document/EPRS_STU(2023)747426

– Planul strategic 2030 al Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, *The EUIPO's DNA, a robust, inclusive, diverse and sustainable IP ecosystem that works for all* (ADN-ul EUIPO, un ecosistem de proprietate intelectuală solid, favorabil incluziunii, divers și durabil, care funcționează pentru toți)

– Europol (2026), *Changing tactics, changing targets: the evolving nature of museum heists* (Tactici în schimbare, obiective în schimbare: caracterul evolutiv al furturilor din muzee), seria de rapoarte Spotlight ale Europolului, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene

– Declarația G20 de la KwaDukuza (Africa de Sud, 2025)

– Declarația G20 de la Roma a miniștrilor culturii din cadrul G20 și Declarația liderilor G20 (Roma, 2021)

– Declarația G20 de la Salvador da Bahia a miniștrilor culturii (Brazilia, 2024)

– Publicația ICOMOS, *European quality principles for EU-funded interventions with potential impact upon cultural heritage: revised edition* (Principiile europene de calitate pentru intervenții finanțate din fonduri UE cu potențial impact asupra patrimoniului cultural: ediție revizuită), noiembrie 2020

– Raportul OIM din 2023: *The Future of Work in the Arts and Entertainment Sector* (Viitorul muncii în sectorul artelor și divertismentului) | Organizația Internațională a Muncii; https://www.ilo.org/publications/future-work-arts-and-entertainment-sector

– Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Scutul european pentru democrație: consolidarea democrațiilor puternice și reziliente [JOIN(2025) 791 final]

– Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii [JOIN(2025) 130 final]

– Comunicare comună către Parlamentul European și Consiliu, Către o strategie a UE pentru relațiile culturale internaționale [JOIN(2016) 29 final]

– Declarație comună – „Europa pentru cultură – cultura pentru Europa", 2026 (JO C, C/2026/3440, 25.6.2026)

– Angajamentul miniștrilor culturii în cadrul MONDIACULT 2025 – document final (Barcelona, 1 octombrie 2025)

– Carta de la Porto Santo – Cultura și promovarea democrației: către o cetățenie culturală în Europa (2021)

– Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale) (JO L 277/1, 27.10.2022)

– Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială) (JO L 2024/1689)

– Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026 [COM(2026) 337 final]

– Raport al grupului de experți ai statelor membre în cadrul metodei deschise de coordonare (MDC), *Culture and Health, Time to Act* (Cultura și sănătatea: este timpul să acționăm) (2025) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/be89805d-9cf8-11f0-97c8-01aa75ed71a1/language-en

– Raport al grupului de experți ai statelor membre în cadrul metodei deschise de coordonare (MDC) *Creative Shifts: Empowering culture for sustainable living* (Schimbări creative: valorificarea culturii pentru o viață sustenabilă) (2025) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/043230ba-d250-11f0-8da2-01aa75ed71a1

– Raport al grupului de experți ai statelor membre în cadrul metodei deschise de coordonare (MDC), *Strengthening Cultural Heritage Resilience for Climate Change* (Consolidarea rezilienței patrimoniului cultural la schimbările climatice) (2022) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4bfcf605-2741-11ed-8fa0-01aa75ed71a1/language-en

– Raport al grupului de experți ai statelor membre în cadrul metodei deschise de coordonare (MDC), *The Status and Working Conditions of Artists and Creative and Cultural Professionals* (Statutul și condițiile de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul cultural și creativ) (2023) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/01fafa79-1a13-11ee-806b-01aa75ed71a1/language-en

– Raport al grupului de experți ai statelor membre în cadrul metodei deschise de coordonare (MDC), *Strengthening Europe through Public Libraries – How sustained investment in public libraries and their multiple roles delivers social, cultural and democratic returns* (Consolidarea Europei prin intermediul bibliotecilor publice – Cum aduc beneficii sociale, culturale și democratice investițiile susținute în bibliotecile publice și rolurile lor multiple)(2026) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/623284d9-8184-11f1-bf5e-01aa75ed71a1/language-en

– Raport al grupului de experți ai statelor membre în cadrul metodei deschise de coordonare (MDC), *Stormy Times – Nature and humans: Cultural Courage for change* (Vremuri agitate – Natura și oamenii: curajul cultural al schimbării) (2022) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0380f31c-37c9-11ed-9c68-01aa75ed71a1/language-en

– Raport al grupului de experți ai statelor membre în cadrul metodei deschise de coordonare (MDC), *Towards a shared culture of architecture – Investing in a high-quality living environment for everyone* (Către o cultură comună a arhitecturii – Investiții într-un mediu de viață de înaltă calitate pentru toți) (2021) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bd7cba7e-2680-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en

– Dialogul la nivelul societății civile „Vocile culturii”, 2021, https://voicesofculture.eu/2021/07/06/brainstorming-report-status-working-conditions-for-artists-cultural-and-creative-professionals/

– Convenția UNESCO de la Haga din 1954 privind protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat

– Convenția UNESCO din 1970 asupra măsurilor ce urmează a fi luate pentru interzicerea și împiedicarea operațiunilor ilicite de import, export și transfer de proprietate al bunurilor culturale

– Convenția UNESCO din 1972 privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural

– Recomandarea UNESCO din 1980 referitoare la statutul artistului

– UNESCO 1999: Al doilea protocol la Convenția de la Haga din 1954 privind protecția bunurilor culturale în caz de conflict armat

– Convenția UNESCO din 2001 privind protecția patrimoniului cultural subacvatic

– Convenția UNESCO din 2003 pentru salvgardarea patrimoniului cultural imaterial

– Convenția UNESCO din 2005 asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale (inclusiv adaptarea acesteia la mediul digital – Orientări operaționale din 2020)

– Recomandarea UNESCO din 2015 privind protecția și promovarea muzeelor și a colecțiilor, a diversității acestora și a rolului lor în societate

– Cadrul pentru statisticile culturale din 2025 al Institutului de Statistică al UNESCO

– UNESCO – (Re)gândirea politicilor pentru stimularea creativității: partajăm, acționăm, construim (a patra ediție din 2026)

– Recomandarea UNESCO privind etica inteligenței artificiale (noiembrie 2021)

– UNESCO: Punerea în aplicare a Recomandării UNESCO din 1980 referitoare la statutul artistului; https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000387452

– Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite privind „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” (adoptată la 25 septembrie 2015)

– Organizația Națiunilor Unite, Pactul pentru viitor (A/RES/79/1 adoptată la 22 septembrie 2024)